

ΑΠΟΦΑΣΗ 17/2022 (Τμήμα)

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (εφεξής «Αρχή») συνεδρίασε σε σύνθεση Τμήματος μέσω τηλεδιάσκεψης την 17-02-2021 και ώρα 10:00 π.μ., μετά από πρόσκληση του Προέδρου της, προκειμένου να εξετάσει την υπόθεση που αναφέρεται στο ιστορικό της παρούσας. Παρέστησαν οι Γεώργιος Μπατζαλέξης, Αναπληρωτής Πρόεδρος, κωλυομένου του Προέδρου της Αρχής Κωνσταντίνου Μενουδάκου, και τα αναπληρωματικά μέλη Ευάγγελος Παπακωνσταντίνου, ως εισηγητής και Γρηγόριος Τσόλιας σε αντικατάσταση των τακτικών μελών Χαράλαμπου Ανθόπουλου και Κωνσταντίνου Λαμπρινουδάκη αντίστοιχα, οι οποίοι, αν και εκλήθησαν νομίμως εγγράφως δεν παρέστησαν λόγω κωλύματος. Το τακτικό μέλος Σπυρίδων Βλαχόπουλος, αν και κλήθηκε νομίμως εγγράφως, δεν παρέστη λόγω κωλύματος. Στη συνεδρίαση παρέστησαν, με εντολή του Προέδρου, η Ευφροσύνη Σιουγλέ, ειδική επιστήμονας – ελέγκτρια ως βοηθός εισηγητή και η Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου, υπάλληλος του τμήματος διοικητικών υποθέσεων της Αρχής, ως γραμματέας.

Η Αρχή έλαβε υπόψη της τα ακόλουθα:

Υποβλήθηκε στην Αρχή η υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/3886/30-05-2019 καταγγελία από τον Α (εφεξής «καταγγέλλον»), με την οποία παραπονείται για τη λήψη αζήτητης πολιτικής επικοινωνίας από τον Β (εφεξής «καταγγελλόμενος») μέσω της αποστολής σύντομου γραπτού μηνύματος (SMS) στο κινητό του τηλέφωνο στις 24/5/2019, χωρίς να έχει καμία απολύτως σχέση με τον καταγγελλόμενο, χωρίς να του έχει δώσει ποτέ τον τηλεφωνικό του αριθμό και χωρίς να έχει συναινέσει στην αποστολή τέτοιων

μηνυμάτων.

Η Αρχή, στο πλαίσιο εξέτασης της εν λόγω καταγγελίας, έστειλε στον καταγγελλόμενο το υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΞ/3886-1/08-07-2019 έγγραφο με το οποίο ζήτησε τις απόψεις του επί των καταγγελλομένων, λαμβάνοντας υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές που έχει εκδώσει η Αρχή για την πολιτική επικοινωνία. Ο καταγγελλόμενος απάντησε στην Αρχή με το υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/6499/27-09-2019 έγγραφο, στο οποίο αναφέρει τα εξής:

- 1) Στο πλαίσιο της προεκλογικής εκστρατείας για τις Ευρωεκλογές της 26^{ης} Μαΐου 2019, κατέβαλε κάθε δυνατή προσπάθεια προκειμένου να τηρήσει ισορροπία ανάμεσα στο δικαίωμα του υποψήφιου βουλευτή για την ελεύθερη επικοινωνία με τους πολίτες στο πλαίσιο του συνταγματικά κατοχυρωμένου δικαιώματος του εκλέγεσθαι και στην προστασία των προσωπικών δεδομένων των πολιτών που τυγχάνουν επεξεργασίας λόγω προεκλογικής περιόδου.
- 2) Ο καταγγέλλων είναι πρόσωπο με αρκετά έντονη πολιτική δράση, που έχει τοποθετηθεί πολλές φορές δημοσίως μέσω άρθρων του και δημοσιευμάτων σε blogs υπέρ του ... και συγκεκριμένα υπέρ του κόμματος Στα εν λόγω δημοσιεύματα ο ίδιος γνωστοποιεί στο ευρύ κοινό τα προσωπικά δεδομένα επικοινωνίας του, όπως το ονοματεπώνυμό του, το κινητό του τηλέφωνο και τη διεύθυνση της ηλεκτρονικής αλληλογραφίας του.
- 3) Επομένως, καθίσταται σαφές ότι τα προσωπικά δεδομένα του καταγγέλλοντος συλλέχθηκαν από νόμιμη πηγή. Οιοσδήποτε αναγνώστης των δημοσιευμάτων του θα μπορούσε στο πλαίσιο πολιτικού διαλόγου να σχολιάσει κάτω από τα κείμενά του ή να του αποστείλει μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή γραπτό SMS στο κινητό. Εφόσον το ίδιο το υποκείμενο έχει δημοσιοποιήσει τα προσωπικά του στοιχεία και τις πολιτικές του απόψεις και δεν αρθρογραφεί με ψευδώνυμο ή ανώνυμα, δεν καταλείπεται περιθώριο αμφιβολίας ότι, έχει εμπράκτως παράσχει τη συγκατάθεσή του στην επεξεργασία αυτών επιδιώκοντας μάλιστα τον πολιτικό διάλογο.
- 4) Το άρθρο 11 παρ. 1 του ν.3471/2006 προβλέπει, ότι, η πολιτική επικοινωνία που πραγματοποιείται με χρήση ηλεκτρονικών μέσων επικοινωνίας προϋποθέτει την

προηγούμενη συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων. Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται, σύμφωνα με το άρθρο 11 παρ. 3 του ίδιου νόμου, χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι προϋποθέσεις που αναφέρονται στην παράγραφο αυτή. Το άρθρο 7 παρ. 2 στοιχ. γ' του ν.2472/1997 ορίζει ότι, χωρίς τη συγκατάθεση των υποκειμένων των Δεδομένων, είναι επιτρεπτή η επεξεργασία, εφόσον το υποκείμενο δημοσιοποιεί τα δεδομένα που το αφορούν.

- 5) Τόσο ο καταγγελλόμενος όσο και οι συνεργάτες του πριν την πραγματοποίηση πολιτικής επικοινωνίας με μεγάλη μερίδα του εκλογικού σώματος συμβουλευτήκαν το Μητρώο του άρθρου 13 που τηρεί η Αρχή, στο οποίο εγγράφονται όσα πρόσωπα δεν επιθυμούν τα στοιχεία τους να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας για διαφημιστικούς σκοπούς, στους οποίους κατατάσσεται η πολιτική επικοινωνία. Ο καταγγέλλων, καίτοι αποτελεί παγιωμένη τακτική των κομματικών συνδυασμών και υποψηφίων σε όλες τις εκλογικές αναμετρήσεις να αποστέλλουν γραπτά μηνύματα και να επικοινωνούν τηλεφωνικά με ψηφοφόρους ζητώντας την πολιτικής τους στήριξη, δεν άσκησε το δικαίωμα αντίρρησής του με το κοινώς λεγόμενο σύστημα «opt-out». Ο καταγγέλλων δεν απηύθυνε τις αντιρρήσεις του, όσον αφορά την επεξεργασία των δεδομένων του, είτε ειδικά απευθυνόμενος στον καταγγελλόμενο ως υπεύθυνο επεξεργασίας είτε γενικά μέσω της εγγραφής του στο μητρώο του άρθρου 11 παρ. 2 του ν.3471/2006.

Στη συνέχεια, η Αρχή κάλεσε με την υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΞ/1508/24-02-2020 κλήση τον καταγγελλόμενο να παραστεί στη συνεδρίαση του Τμήματος της Αρχής την Τετάρτη 04-03-2020 προκειμένου να συζητηθεί η εν λόγω καταγγελία καθώς και η γενική πρακτική που ακολουθήθηκε για την επικοινωνία πολιτικού χαρακτήρα με ηλεκτρονικά μέσα. Στη συνεδρίαση αυτή παρέστη ο πληρεξούσιος δικηγόρος του καταγγελλόμενου Εμμανουήλ Τρούλης, (...), και εξέθεσε προφορικά το αίτημα για αναβολή της συζήτησης της υπόθεσης, το οποίο είχε ήδη υποβληθεί με το από 26/02/2020 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Η Αρχή έκανε δεκτό το αίτημα αναβολής και όρισε τη συνεδρίαση για την 18^η-03-2020. Λόγω των μέτρων περιορισμού για την αντιμετώπιση της πανδημίας του κορονοϊού, η συνεδρίαση της

18^{ης}-03-2020 αναβλήθηκε και η Αρχή με την υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΞ/4074/12-06-2020 κλήση κάλεσε τον καταγγελλόμενο σε ακρόαση την 19η-06-2020. Στη συνεδρίαση της 19ης-6-2020, συμμετείχε ο πληρεξούσιος δικηγόρος του καταγγελλόμενου Εμμανουήλ Τρούλης. Ο καταγγελλόμενος, έλαβε, κατά τη συνεδρίαση αυτή, προθεσμία και υπέβαλε, εμπροθέσμως το υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΞ/4408/24-06-2020 υπόμνημα, στο οποίο αναφέρει, επιπλέον αυτών που ανέφερε στο πρώτο απαντητικό έγγραφο, τα εξής:

Ο καταγγελλόμενος αναφέρει ότι τα μηνύματα SMS δεν αποστέλλονται από κάποια τετραψήφιο ή πενταψήφιο νούμερο, στο οποίο οι παραλήπτες δεν μπορούν να απαντήσουν ή να εναντιωθούν. Αντιθέτως, όπως προκύπτει από την υπό κρίση καταγγελία, το μήνυμα εστάλη από κινητό τηλέφωνο με δυνατότητα του εκάστοτε παραλήπτη να ασκεί το δικαίωμα αντίρρησης του με τρόπο εύκολο και σαφή δηλώνοντας ότι δεν επιθυμεί να λαμβάνει μηνύματα πολιτικού περιεχομένου. Ακόμα, αναφέρει τα εξής *«(...) Τέλος θα ήθελα να υπογραμμίσω ότι, τα τηλέφωνα όλων των υποκειμένων προσωπικών δεδομένων αντλούνται με νόμιμο τρόπο και από νόμιμες πηγές. Πιο συγκεκριμένα, πρόκειται για πολίτες που έχουν παραστεί σε κάποια εκλογική μου συγκέντρωση ή μου έχουν δώσει οικειοθελώς την κάρτα με τα στοιχεία τους με κάποια πολιτική αφορμή. Πράγματι, διατηρώντας πολιτικό γραφείο από το έτος έχω έλθει σε επαφή με αναρίθμητους ψηφοφόρους, οι οποίοι αυτοβούλως, χωρίς να τους πιέσω, μου έχουν δώσει τα στοιχεία επικοινωνίας τους. Ομοίως τα στοιχεία επικοινωνίας του Α μου τα έδωσε ο ίδιος αφού ήταν καταχωρημένα στο αρχείο του τηλεφώνου μου από την εποχή που ήταν εγγεγραμμένος [στην παράταξη] ... (βλ. προσκομιζόμενη λίστα σε ηλεκτρονική μορφή (excel), οπότε και του απεστάλη το εν λόγω σύντομο γραπτό μήνυμα (sms) (...)*». Ο καταγγελλόμενος προσκόμισε λίστα εγγεγραμμένων [της παράταξης] ... σε κλειδωμένο, μόνο για ανάγνωση, excel αρχείο με τα στοιχεία 33.547 προσώπων, μεταξύ των οποίων και τα στοιχεία του καταγγέλλοντος. Ο καταγγελλόμενος διευκρίνισε ότι, για ευνόητους λόγους, μετά την καταγγελία στην Αρχή, τα στοιχεία του καταγγέλλοντος επισημάνθηκαν με κόκκινο χρώμα και ετέθη δίπλα η λέξη «ΔΙΑΓΡΑΦΗ».

Η Αρχή, μετά από εξέταση των στοιχείων του φακέλου, αφού άκουσε τον εισηγητή και τις διευκρινίσεις από την βοηθό εισηγητή, η οποία παρέστη χωρίς δικαίωμα ψήφου και αποχώρησε μετά από τη συζήτηση της υποθέσεως και πριν από τη διάσκεψη και τη λήψη αποφάσεως, κατόπιν διεξοδικής συζητήσεως,

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Από τις διατάξεις των άρθρων 51 και 55 του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων (Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 – εφεξής «ΓΚΠΔ») συνδυαστικά προς εκείνες των άρθρων 9 και 84 του νόμου 4624/2019 (ΦΕΚ Α΄ 137) προκύπτει ότι η Αρχή έχει αρμοδιότητα να εποπτεύει την εφαρμογή των διατάξεων του ΓΚΠΔ, του νόμου αυτού και άλλων ρυθμίσεων που αφορούν την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, οι δε οδηγίες και κανονιστικές της πράξεις που εκδόθηκαν προ του ΓΚΠΔ ισχύουν, εφόσον δεν προσκρούουν στον ΓΚΠΔ και στις ρυθμίσεις του ν. 4624/2019 σύμφωνα με τις μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 83 παρ. 2 του ίδιου νόμου.
2. Σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 2 του ΓΚΠΔ, ο υπεύθυνος επεξεργασίας φέρει την ευθύνη και είναι σε θέση να αποδείξει τη συμμόρφωση με την παράγραφο 1, δηλ. με τις αρχές που ορίζονται ότι πρέπει να διέπουν την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
3. Σύμφωνα με το άρθρο 4 στοιχ. 7 του ΓΚΠΔ, ως υπεύθυνος επεξεργασίας ορίζεται *«το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, η δημόσια αρχή, η υπηρεσία ή άλλος φορέας που, μόνα ή από κοινού με άλλα, καθορίζουν τους σκοπούς και τον τρόπο της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα»*.
4. Το ζήτημα, της πραγματοποίησης μη ζητηθεισών επικοινωνιών με οποιοδήποτε μέσο ηλεκτρονικής επικοινωνίας, χωρίς ανθρώπινη παρέμβαση, για σκοπούς απευθείας εμπορικής προώθησης προϊόντων ή υπηρεσιών και για κάθε είδους διαφημιστικούς σκοπούς, ρυθμίζεται με το άρθρο 11 του ν. 3471/2006 για την προστασία προσωπικών δεδομένων στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, ο οποίος ενσωμάτωσε στην εθνική έννομη τάξη την Οδηγία 2002/58/ΕΚ. Σύμφωνα με το άρθρο αυτό, μία τέτοια επικοινωνία επιτρέπεται μόνο εφόσον ο συνδρομητής συγκατατεθεί εκ των προτέρων ρητώς. Κατ' εξαίρεση, σύμφωνα με

το άρθρο 11 παρ. 3 του ν. 3471/2006, τα στοιχεία επαφής ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που αποκτήθηκαν νομίμως, στο πλαίσιο της πώλησης προϊόντων ή υπηρεσιών ή άλλης συναλλαγής, μπορούν να χρησιμοποιούνται για την απευθείας προώθηση παρόμοιων προϊόντων ή υπηρεσιών του προμηθευτή ή για την εξυπηρέτηση παρόμοιων σκοπών, ακόμη και όταν ο αποδέκτης του μηνύματος δεν έχει δώσει εκ των προτέρων τη συγκατάθεσή του, υπό την προϋπόθεση ότι του παρέχεται κατά τρόπο σαφή και ευδιάκριτο η δυνατότητα να αντιτάσσεται, με εύκολο τρόπο και δωρεάν, στη συλλογή και χρησιμοποίηση των ηλεκτρονικών του στοιχείων και αυτό κατά τη συλλογή των στοιχείων επαφής, καθώς και σε κάθε μήνυμα, σε περίπτωση που ο χρήστης αρχικά δεν είχε διαφωνήσει σε αυτή τη χρήση. Εξάλλου, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 4 του άρθρου 13 του ίδιου ν. 3471/2006, ως προς την τήρηση του νόμου αυτού, η Αρχή έχει αρμοδιότητα να επιβάλλει τις προβλεπόμενες από τον ν. 2472/1997 κυρώσεις σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων του ανωτέρω ν. 3471/2006.

5. Στην έννοια των μη ζητηθεισών επικοινωνιών του άρθρου 11 παρ. 1 ν. 3471/06 εμπίπτει και η πολιτική επικοινωνία. Ειδικά για την πολιτική επικοινωνία μέσω ηλεκτρονικών μέσων χωρίς ανθρώπινη παρέμβαση και σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες 1/2019¹ της Αρχής σχετικά με την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων με σκοπό την επικοινωνία πολιτικού χαρακτήρα, λαμβάνοντας υπόψη τόσο το άρθρο 11 του ν. 3471/2006, όσο και την Οδηγία 1/2010 της Αρχής για την πολιτική επικοινωνία αλλά και τον ΓΚΠΔ, ισχύουν τα εξής:

Η πολιτική επικοινωνία² ενδιαφέρει από την άποψη της προστασίας των προσωπικών δεδομένων, πραγματοποιείται σε οποιαδήποτε χρονική περίοδο, προεκλογική ή μη, από πολιτικά κόμματα, βουλευτές, ευρωβουλευτές, παρατάξεις και κατόχους αιρετών θέσεων στην τοπική αυτοδιοίκηση ή υποψηφίους στις βουλευτικές εκλογές, τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και τις εκλογές τοπικής αυτοδιοίκησης. Τα πρόσωπα αυτά καθίστανται υπεύθυνοι επεξεργασίας, σύμφωνα με τον ΓΚΠΔ, άρθρο 4, στοιχ. 7)

¹ Διαθέσιμες στον σύνδεσμο https://www.dpa.gr/sites/default/files/2020-12/Katefthintiries_grammes_1_2019.pdf

² Βλέπε ορισμό στο άρθρο 1 παρ. 2 της οδηγίας 1/2010 της Αρχής

εφόσον ορίζουν το σκοπό και τον τρόπο της επεξεργασίας. Για παράδειγμα, όταν οι βουλευτές ή οι υποψήφιοι βουλευτές λαμβάνουν δεδομένα από τα πολιτικά κόμματα και τα επεξεργάζονται για προσωπική τους πολιτική επικοινωνία, καθίστανται και αυτοί υπεύθυνοι επεξεργασίας. Με την ιδιότητα αυτή πρέπει να είναι σε θέση να αποδεικνύουν την τήρηση των υποχρεώσεών τους και των κανόνων επεξεργασίας.

6. Όταν η πολιτική επικοινωνία πραγματοποιείται με χρήση ηλεκτρονικών μέσων επικοινωνίας, χωρίς ανθρώπινη παρέμβαση, μέσω δημοσίων δικτύων επικοινωνίας, όπως είναι η περίπτωση μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail), η επικοινωνία προϋποθέτει, σύμφωνα με το άρθρο 11 παρ. 1 ν. 3471/2006, όπως ισχύει, την προηγούμενη συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων, με την επιφύλαξη της παραγράφου 3 του ίδιου άρθρου, όπως ισχύει. Επισημαίνεται επίσης ότι σύντομα γραπτά μηνύματα (SMS) αποτελούν επίσης μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου σύμφωνα με τους ορισμούς του ν. 3471/2006³ και της Οδηγίας 2002/58/EK⁴. Η συγκατάθεση, σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 11 του ΓΚΠΔ, πρέπει να παρέχεται με σαφή θετική ενέργεια η οποία να συνιστά ελεύθερη, συγκεκριμένη, ρητή και εν πλήρει επιγνώσει ένδειξη της συμφωνίας του υποκειμένου των δεδομένων υπέρ της επεξεργασίας των δεδομένων που το αφορούν.
7. Επιτρέπεται η πολιτική επικοινωνία με χρήση ηλεκτρονικών μέσων χωρίς ανθρώπινη παρέμβαση και χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων μόνο εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:
 - (α) Τα στοιχεία επικοινωνίας έχουν αποκτηθεί νομίμως στο πλαίσιο προηγούμενης, παρόμοιας επαφής με τα υποκείμενα των δεδομένων, και το υποκείμενο κατά τη συλλογή των δεδομένων ενημερώθηκε για τη χρήση τους με σκοπό την πολιτική επικοινωνία και δεν εξέφρασε αντίρρηση για αυτή τη χρήση. Η προηγούμενη επαφή δεν είναι απαραίτητο να έχει αμιγώς πολιτικό χαρακτήρα, π.χ. είναι νόμιμη η αποστολή μηνυμάτων όταν τα στοιχεία ηλεκτρονικού

³ Βλ. άρθρο 2 παρ. 8 ν. 3471/2006, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 168, παρ. 1 στοιχ. γ' του ν. 4070/2012 (ΦΕΚ Α 82/2012).

⁴ Βλ. αιτ. 67 οδηγίας 2009/136/EK με την οποία τροποποιήθηκε η οδηγία 2002/58/EK

ταχυδρομείου συλλέχθηκαν στο πλαίσιο προηγούμενης πρόσκλησης για συμμετοχή σε κάποια εκδήλωση ή δράση, ανεξαρτήτως του πολιτικού χαρακτήρα της. Αντιθέτως, δεν θεωρείται ότι συνιστά παρόμοια επαφή και δεν είναι νόμιμη η χρήση των ηλεκτρονικών στοιχείων επικοινωνίας προς το σκοπό της πολιτικής επικοινωνίας όταν τα στοιχεία αυτά αποκτήθηκαν στο πλαίσιο επαγγελματικής σχέσης, όπως για παράδειγμα η χρήση του αρχείου πελατών από υποψήφιο βουλευτή.

(β) Ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να παρέχει στο υποκείμενο των δεδομένων τη δυνατότητα να ασκεί το δικαίωμα εναντίωσης με τρόπο εύκολο και σαφή, και αυτό σε κάθε μήνυμα πολιτικής επικοινωνίας. Σε κάθε επικοινωνία απαιτείται να αναφέρεται ευδιάκριτα και σαφώς η ταυτότητα του αποστολέα ή του προσώπου προς όφελος του οποίου αποστέλλεται το μήνυμα, καθώς επίσης και μια έγκυρη διεύθυνση στην οποία ο αποδέκτης του μηνύματος μπορεί να ζητεί τον τερματισμό της επικοινωνίας.

8. **Στη προκειμένη περίπτωση**, ο καταγγελλόμενος, βάσει των ανωτέρω, πραγματοποίησε, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, πολιτική επικοινωνία με αποστολή σύντομου γραπτού μηνύματος (SMS), ήτοι με αυτοματοποιημένη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων του καταγγέλλοντος. Ως εκ τούτου, η νομιμότητα της αποστολής εξασφαλίζεται εάν έχουν τηρηθεί τα αναφερόμενα στις ανωτέρω Σκέψεις 6 και 7. Από τις απαντήσεις του υπευθύνου επεξεργασίας προκύπτουν τα εξής:
9. Ως προς τον ισχυρισμό του καταγγελλόμενου ότι συμβουλευτήκε το μητρώο του άρθρου 13 παρ. 3 του ν. 2472/1997 που τηρεί η Αρχή πριν την πραγματοποίηση πολιτικής επικοινωνίας τονίζεται ότι σύμφωνα με το άρθρο 13 παρ. 3 ν. 2472/1997 η Αρχή τηρεί μητρώο με τα στοιχεία ταυτότητας και επικοινωνίας των ατόμων που δεν επιθυμούν τα δεδομένα τους να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας από οποιονδήποτε, για λόγους προώθησης πωλήσεως αγαθών ή παροχής υπηρεσιών εξ αποστάσεως. Η επεξεργασία αυτή δεν περιλαμβάνει την προώθηση με χρήση ηλεκτρονικών μέσων, η οποία ρυθμίζεται με τον ειδικότερο ν. 3471/2006.
10. Ο καταγγελλόμενος υπεύθυνος επεξεργασίας δεν προσκόμισε στοιχεία που να

αποδεικνύουν, όπως όφειλε με βάση την αρχή της λογοδοσίας, ότι είχε εξασφαλιστεί η απαιτούμενη προηγούμενη συγκατάθεση του παραλήπτη του μηνύματος SMS και η οποία παρασχέθηκε με σαφή θετική ενέργεια, που συνιστά ελεύθερη, συγκεκριμένη, ρητή και εν πλήρει επιγνώσει ένδειξη της συμφωνίας του υποκειμένου των δεδομένων υπέρ της επεξεργασίας των δεδομένων που το αφορούν.

11. Επίσης, ο καταγγελλόμενος δεν απέδειξε ότι τα στοιχεία επικοινωνίας του παραλήπτη του μηνύματος της υπό κρίσης καταγγελίας περιήλθαν στην κατοχή του στο πλαίσιο προηγούμενης παρόμοιας επαφής μαζί του, όπως ο ίδιος ισχυρίζεται. Παρότι δηλώνει ότι έλαβε τα στοιχεία επικοινωνίας του καταγγέλλοντος από τον ίδιο (το οποίο ωστόσο αρνείται ο καταγγέλλων στο κείμενο της υπό κρίση καταγγελίας) αφού ήταν καταχωρημένα στο κινητό του τηλέφωνο από την εποχή που ο καταγγέλλων ήταν εγγεγραμμένος [στην παράταξη] ..., δεν προσκομίζει σχετικά στοιχεία που να αποδεικνύουν τον ισχυρισμό του αυτόν για την πηγή προέλευσής τους ούτε επικαλείται καν ότι συντρέχουν οι έτερες προϋποθέσεις πολιτικής επικοινωνίας χωρίς συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων ήτοι της ενημέρωσης του καταγγέλλοντος, κατά τη συλλογή των στοιχείων του, για τη χρήση τους με σκοπό την πολιτική επικοινωνία και της μη έκφρασης αντίρρησης για αυτή τη χρήση.
12. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεν παρείχε, στο επίμαχο μήνυμα SMS της υπό κρίση καταγγελίας, στο υποκείμενο των δεδομένων τη δυνατότητα να ασκήσει το δικαίωμα εναντίωσης με τρόπο εύκολο και σαφή. Το επίμαχο μήνυμα δεν φέρει καμία πληροφορία για την άσκηση του εν λόγω δικαιώματος ούτε σχετική επιλογή εναντίωσης.
13. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεν προσδιόρισε στην Αρχή τον ακριβή αριθμό των μηνυμάτων τα οποία εστάλησαν παρά μόνο έκανε αναφορά σε πολιτική επικοινωνία με μεγάλη μερίδα του εκλογικού σώματος, πριν την πραγματοποίηση της οποίας συμβουλευτήκε το Μητρώο του άρθρου 13 που τηρεί η Αρχή.
14. Το επιχείρημα του καταγγελλόμενου ότι έχει εφαρμογή το άρθρο 7 παρ. 2 στοιχ. γ' του ν.2472/1997 (πλέον άρθρο 9(2ε) ΓΚΠΔ) δεν μπορεί να γίνει δεκτό διότι όταν η πολιτική επικοινωνία πραγματοποιείται με χρήση ηλεκτρονικών μέσων

επικοινωνίας χωρίς ανθρώπινη παρέμβαση, εφαρμόζονται οι ειδικότερες διατάξεις του άρθρου 11 ν. 3471/2006.

15. Το ζήτημα της νομιμότητας τήρησης του αρχείου με τα εγγεγραμμένα μέλη [της παράταξης] ... από τον καταγγελλόμενο δεν αποτελεί αντικείμενο της υπό εξέτασης καταγγελίας και για τον λόγο αυτό η Αρχή επιφυλάσσεται να εξετάσει το ζήτημα αυτό αυτεπαγγέλτως.
16. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας συνεργάστηκε με την Αρχή απαντώντας στα έγγραφα για διευκρινίσεις, παρέχοντας τις πληροφορίες που ζητήθηκαν και κατά τη συνεδρίαση της Αρχής και στο υπόμνημα που κατέθεσε.
17. Δεν έχει υποβληθεί άλλη καταγγελία, πέραν της συγκεκριμένης, κατά του υπευθύνου επεξεργασίας, ενώ δεν έχει επιβληθεί στο παρελθόν διοικητική κύρωση στον υπεύθυνο επεξεργασίας από την Αρχή.
18. Βάσει των ανωτέρω, η Αρχή κρίνει ομόφωνα ότι σύμφωνα με το άρθρο 11 του ν. 3471/2006 συντρέχουν οι προϋποθέσεις επιβολής σε βάρος του υπευθύνου επεξεργασίας με βάση το άρθρο 13 του ν. 3471/2006, σε συνδυασμό με το άρθρο 21 παρ. 1 στοιχ. β' του ν. 2472/1997, της διοικητικής κύρωσης, που αναφέρεται στο διατακτικό της παρούσας, η οποία κρίνεται ανάλογη με τη βαρύτητα της παράβασης, συνυπολογίζοντας τα επιβαρυντικά στοιχεία που αναφέρονται στις σκέψεις 10-12 της παρούσας και τα ελαφρυντικά στοιχεία που αναφέρονται στις σκέψεις 16-17 της παρούσας.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα

Επιβάλλει στον Β το αποτελεσματικό, αναλογικό και αποτρεπτικό διοικητικό χρηματικό πρόστιμο που αρμόζει στην συγκεκριμένη περίπτωση σύμφωνα με τις ειδικότερες περιστάσεις αυτής, ύψους τριών χιλιάδων ευρώ (3.000,00) ευρώ, για τις ως άνω διαπιστωθείσες παραβιάσεις του άρθρου 11 του ν. 3471/2006.

Ο Αναπληρωτής Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Γεώργιος Μπατζαλέξης

Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου